

Bruxelles, 18. studenoga 2016.
(OR. en)

14294/16

SOC 688
EMPL 471
ANTIDISCRIM 67
GENDER 41
JAI 934
EDUC 364
JEUN 97
FREMP 183
COHOM 141

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. preth. dok.:	12825/16 REV 2 SOC 586 EMPL 388 ANTIDISCRIM 59 GENDER 39 JAI 794 EDUC 315 JEUN 70 FREMP 155 COHOM 120
Predmet:	Ubrzavanje procesa integracije Roma – nacrt zaključaka Vijeća

---

1. Kako bi se premostio jaz između marginaliziranih romskih zajednica i općeg stanovništva uspostavljen je 2011. Okvir EU-a za nacionalne strategije integracije Roma. Vijeće je 2013. donijelo i Preporuku o djelotvornim mjerama integracije Roma u državama članicama s ciljem poboljšanja provedbe nacionalnih strategija i transnacionalne suradnje.

2. Europska komisija donijela je 27. lipnja 2016. komunikaciju pod naslovom „Procjena provedbe Okvira EU-a za nacionalne strategije integracije Roma i Preporuke Vijeća o djelotvornim mjerama integracije Roma u državama članicama – 2016.”.
  3. Slovačko predsjedništvo podnijelo je kao odgovor na komunikaciju Komisije nacrt zaključaka koje je Radna skupina za socijalna pitanja ispitala i revidirala te postigla dogovor o tekstu.
  4. Odbor stalnih predstavnika poziva se da proslijedi nacrt zaključaka Vijeću EPSCO-a na usvajanje na sastanku 8. prosinca 2016.
-

Ubrzavanje procesa integracije Roma¹

– nacrt zaključaka Vijeća

PODSJEĆAJUĆI DA

1. Jednakost je jedna od temeljnih vrijednosti Europske unije, a borba protiv društvene isključenosti i diskriminacije jedna od njezinih posebnih zadaća.
2. Pri utvrđivanju i provedbi svojih politika i aktivnosti Unija uzima u obzir zahtjeve povezane s promicanjem visoke razine zapošljavanja, jamstvom dostatne socijalne zaštite, borbom protiv društvene isključenosti te visokom razinom obrazovanja, osposobljavanja i zaštite zdravlja ljudi.
3. Vijeće ima ovlasti poduzeti odgovarajuće radnje radi borbe protiv diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije. Vijeće je izvršilo te ovlasti kada je donijelo Direktivu 2000/43/EZ u kojoj je utvrđen okvir za borbu protiv diskriminacije na temelju rasnog ili etničkog podrijetla diljem Unije u vezi sa zapošljavanjem i obukom, obrazovanjem, socijalnom zaštitom (uključujući socijalno osiguranje i zdravstvenu skrb), socijalnim prednostima i pristupom dobrima i uslugama, uključujući stanovanje, te osiguravanjem tih dobara i usluga.

---

¹ Za potrebe ovih zaključaka, kao i u drugim političkim dokumentima Europskog parlamenta, Europske komisije i Vijeća, izraz „Romi” upotrebljava se kao zajednički naziv koji uključuje i skupine ljudi s manje ili više sličnim kulturnim značajkama, kao što su Sintí, Putnici, Kalé, Gens du voyage itd., bez obzira jesu li stalno naseljeni.

4. Poveljom Europske unije o temeljnim pravima zabranjuje se svaka diskriminacija na bilo kojoj osnovi kao što je spol, rasa, boja kože, etničko ili socijalno podrijetlo, genetske osobine, jezik, religija ili uvjerenje, političko ili bilo kakvo drugo mišljenje, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, invaliditet, dob ili spolna orijentacija te, sukladno Povelji, s ciljem borbe protiv socijalne isključenosti i siromaštva Unija prepoznaje i poštuje pravo na socijalnu i stambenu pomoć kako bi se osigurao dostojan život svima koji nemaju dostatna sredstva, u skladu s pravilima utvrđenima pravom Zajednice te nacionalnim zakonima i praksama.
5. Ovi se zaključci temelje na prethodnom radu i političkoj predanosti Europskog vijeća, Vijeća, Europskog parlamenta i Komisije te na radu drugih relevantnih dionika, kao i na dokumentima navedenima u Prilogu I.
6. Okvir EU-a za nacionalne strategije² integracije Roma do 2020. uspostavljen je 2011. kada je Komisija donijela komunikaciju kojom se utvrđuje „Okvir EU-a za nacionalne strategije integracije Roma do 2020.” kojom je to pitanje postalo prioritet EU-a i u kojoj se predlažu konkretne mjere. Vijeće je tada usvojilo zaključke pod naslovom „Okvir EU-a za nacionalne strategije integracije Roma do 2020.” te je neposredno nakon toga Europsko vijeće pozvalo na brzu provedbu tih zaključaka.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

7. **PONOVNO POTVRĐUJE** Okvir EU-a za nacionalne strategije integracije Roma do 2020. u skladu s kojim su se države članice EU-a obvezale razviti, provoditi i pratiti svoje nacionalne strategije integracije Roma ili integrirane skupove mjera politika u okviru svojih širih mjera socijalnog uključivanja, u skladu sa sveobuhvatnim pristupom utemeljenim na dokazima.

---

² U cijelom tekstu zaključaka izraz „strategije” obuhvaća i „integrirani skup mjera politika” i strategije.

8. PODSJEĆA DA se veličina te socijalno i gospodarsko stanje romskog stanovništva znatno razlikuju u različitim država članicama te da bi stoga nacionalni pristupi integraciji Roma trebali biti razmjerni i prilagođeni posebnim okolnostima i potrebama na terenu. UVIĐA da bi se zahtjevi Okvira EU-a za nacionalne strategije integracije Roma trebali provoditi u skladu s odgovarajućim pravnim okvirima i okvirima politika država članica.
9. PODSJEĆA na Preporuku Vijeća o djelotvornim mjerama integracije Roma donesenu 2013. kojom se ojačao Okvir EU-a i u kojoj se države članice pozivaju da Komisiju jednom godišnje izvještavaju o mjerama koje su poduzele u skladu s Preporukom, kao i o napretku koje su ostvarile u provedbi svojih nacionalnih strategija integracije Roma ili integriranih skupova mjera politika u okviru svojih širih mjera socijalnog uključivanja.
10. POZDRAVLJA komunikaciju Komisije iz 2016. o procjeni provedbe Okvira EU-a i Preporuke Vijeća o djelotvornim mjerama integracije Roma u državama članicama, SA ŽALJENJEM PRIMJEĆUJUĆI u komunikaciji jasno istaknutu činjenicu da je, unatoč mjerama koje su poduzele države članice, ostvaren samo ograničen napredak u poboljšanju integracije Roma, osobito na lokalnoj razini. Neki od razloga za to su nedovoljna suradnja dionika i nedostatak predanosti lokalnih vlasti te neučinkovita upotreba raspoloživih sredstava i stalna diskriminacija Roma.
11. SVJESNO JE aktualne izbjegličke krize kojom se pred države članice postavljaju novi izazovi i stvara potreba za raspravom i novim inicijativama na europskoj razini u pogledu socijalne kohezije i socijalne integracije u EU-u. Istodobno SNAŽNO POTVRĐUJE trajnu potrebu za integriranim mjerama kako bi se poboljšalo stanje marginaliziranih i zapostavljenih skupina u Europi, među ostalim Roma.

12. PONOVRNO POTVRĐUJE svoju predanost procesu integracije Roma, među ostalim provedbi Okvira EU-a, uspostavljenog 2011. i dopunjenog Preporukom Vijeća iz 2013., te svoju odlučnost osigurati da se u cijelosti iskoriste svi uspostavljeni instrumenti politika te pravni i financijski instrumenti kako bi se premostio jaz između romskog i neromskog stanovništva.
13. POZDRAVLJA ishod konferencije na visokoj razini o osnaživanju mladih Roma koju su zajedno organizirali slovačko predsjedništvo i Europska komisija, na kojoj je ponovno potvrđena hitna potreba za osnaživanjem mladih Roma i njihovim aktivnim uključivanjem u politiku integracije Roma. Upućen je i snažan poziv za većom ulogom mladih Roma u oblikovanju općih politika koje na njih imaju utjecaj. Sudionici su izrazili namjeru podupirati mlade Rome kako bi pokrenuli integraciju Roma u Europskoj uniji. Osobito su ponovili svoju predanost povećanju aktivnog sudjelovanja mladih Roma u programima i mjerama usmjerenima na mlade.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE DA

14. Ubrzaju provedbu nacionalnih strategija integracije Roma ili integriranih skupova mjera politika na koje su se obvezale u skladu s Okvirom EU-a i Preporukom Vijeća, posvećujući posebnu pozornost rodnoj dimenziji i stanju mladih Roma.
15. Ojačaju napore kako bi se poboljšala socijalna i gospodarska integracija Roma, osobito na lokalnoj razini.
16. Uzimajući u obzir nacionalne prakse, procijene djelotvornost svojih nacionalnih strategija integracije Roma i redovito ih ažuriraju te utvrđuju jasne mjere i određuju mjerljive ciljeve i faze kako bi se ubrzala integracija Roma, u skladu s preporukama iz ovih zaključaka.

17. Osiguraju, putem općih politika ili ciljanih mjera, jednak pristup zapošljavanju i obrazovanju kako bi se Romima omogućilo da ostvare svoj potencijal na tržištu rada. Sinergije između politika obrazovanja i zapošljavanja osobito su potrebne kako bi se povećala fleksibilnost, mobilnost i zapošljivost nezaposlenih Roma. U tom bi se nastojanju i regionalnim razvojnim politikama trebalo doprinijeti stvaranju održivih radnih mjesta u najmanje razvijenim regijama.
18. Podrže zapošljivost mladih Roma izradom, u skladu s nacionalnim praksama, programa osmišljenih kako bi im se omogućio uspješan ulazak na tržište rada. Promiču politike poput strukovnog osposobljavanja i osposobljavanja na radnom mjestu, usluga individualnog savjetovanja, socijalnog poduzetništva i programa prvog radnog iskustva, kao i većih mogućnosti zapošljavanja u javnom sektoru, posebno u obrazovnom sustavu, kako bi se spriječio međugeneracijski prijenos siromaštva u romskim zajednicama. Osiguraju da mladi Romi mogu ravnopravno s drugima iskoristiti mjere poduzete u kontekstu Inicijative za zapošljavanje mladih i Jamstva za mlade.
19. Poduzmu mjere kojima bi osnažile mlade Rome promicanjem mehanizama sudjelovanja u stvaranju politika kako bi im se omogućilo da imaju konkretan utjecaj na područja politika koja na njih izravno utječu.
20. Osiguraju da se stanje mladih Roma rješava putem općih politika za mlade ili ciljanih mjera.
21. Osiguraju da se stanje romske djece rješava putem općih politika za mlade ili ciljanih mjera.
22. Osiguraju da se posebno stanje romskih žena i djevojčica u društvu rješava putem općih rodničkih politika ili ciljanih mjera te da te mjere uključe u nacionalne strategije integracije Roma ili integrirane skupove mjera politika.

23. Olakšaju proaktivan i participativan pristup integraciji stvarnim uključivanjem odgovarajućih dionika, među ostalim romskih žena i mladih Roma, u osmišljavanje, provedbu, praćenje i preispitivanje politika mjera usmjerenih na Rome te izvješćivanje o njima. Prikupljaju stajališta dionika, osobito stajališta Roma na lokalnoj razini, o napretku integracije Roma i o izazovima s kojima su i dalje suočeni.
24. Prema potrebi dodatno razvijaju odgovarajuće metodologije prikupljanja podataka, praćenja i izvješćivanja kako bi poduprle djelotvorne politike utemeljene na dokazima. Metodologije prikupljanja podataka iskazanih po etničkoj pripadnosti trebalo bi prepustiti državama članicama bi trebale biti u skladu s nacionalnim pravnim okvirima pojedinačnih država članica i s načelom supsidijarnosti. Kada nije pravno moguće prikupljanje podataka iskazanih po etničkoj pripadnosti ili kada su takvi podaci ograničeni, za dobivanje zamjenskih pouzdanih podataka mogu se upotrebljavati druge metodologije. Održavaju pouzdan sustav za praćenje i procjenjivanje djelotvornosti nacionalnih strategija. Osiguraju da krajnji korisnici dobiju financijsku potporu i da učinak ciljanih i/ili općih mjera u pogledu Roma bude primjereno dokumentiran i pravilno ocijenjen.
25. Povećaju napore kako bi se ukinuli svi oblici segregacije u obrazovanju promicanjem jednakog pristupa uključivom, kvalitetnom predškolskom obrazovanju i skrbi za romsku djecu. Poduzmu mjere kako bi osigurale da sva djeca u potpunosti iskoriste pravo na obrazovanje. Ukinu segregaciju romske djece u posebne škole jer je to oblik socijalne isključenosti. Osiguraju kvalitetno osnovnoškolsko, srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje romske djece u uključivim redovnim ustanovama i snažno promiču njihov uspješan prijelaz iz škole u daljnje obrazovanje ili na posao.
26. Osiguraju, putem općih politika ili ciljanih mjera, da Romi imaju jednak pristup općim osnovnim i posebnim zdravstvenim uslugama. Ako je to potrebno, osiguraju sredstva za programe posrednika za zdravstvenu zaštitu Roma. Prošire pristup zdravstvenim uslugama, među ostalim povećavanjem svijesti o zdravstvenoj skrbi te lakšim pristupom cijepljenju i preventivnoj zdravstvenoj skrbi u romskim zajednicama.

27. Spriječe daljnje neopravdane prisilne deložacije Roma osiguravajući da se one uvijek izvršavaju u potpunosti u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom te sukladno međunarodnim instrumentima za poštovanje ljudskih prava, osobito Europskoj konvenciji o ljudskim pravima. Osiguraju da se dotičnim osobama u razumnom roku dostave obavijest i odgovarajuće informacije te da se deložiranim obiteljima ponudi prikladan alternativni smještaj, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.
28. Uvide diskriminaciju i rasizam s kojima su suočeni Romi te, imajući to na umu, na nacionalnoj i lokalnoj razini poduzmu mjere za provedbu i primjenu pravnih zaštitnih mjera protiv diskriminacije, rasizma, ksenofobije, zločina iz mržnje i govora mržnje, u skladu s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, a posebno s njezinim člankom 21., i Okvirnom odlukom Vijeća 2008/913/PUP od 28. studenoga 2008. o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kaznenopravnim sredstvima. Bore se protiv svakog oblika rasizma prema Romima, odnosno netrpeljivosti prema Romima, koji je temeljni uzrok njihove socijalne isključenosti i diskriminacije.
29. Suoče se s predrasudama o Romima podizanjem svijesti i mjerama senzibiliziranja većinskog stanovništva, primjerice promicanjem pozitivne slike o Romima ili promicanjem romske kulture, jezika ili povijesti, putem školskih nastavnih programa, medija, akademskih programa ili istraživanja.
30. Pojačaju napore za osiguravanje djelotvorne praktične provedbe Direktive o rasnoj jednakosti 2000/43/EZ, među ostalim osiguravajući da njihove nacionalne, regionalne i lokalne upravne odredbe nisu diskriminatorne i ne dovode do praksi segregacije.
31. Uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta 2015/2615, priznaju i obilježe spomen na žrtve genocida nad Romima koji se dogodio u Drugom svjetskom ratu, u skladu sa svojim nacionalnim praksama.
32. Osnaže nacionalne kontaktne točke za Rome osiguravajući da imaju potrebne resurse i odgovarajuće radne uvjete, među ostalim dajući im primjereni mandat za obavljanje poslova koordinacije.

POZIVA KOMISIJU DA:

33. Provede sredinom provedbenog razdoblja procjenu Okvira EU-a za nacionalne strategije integracije Roma do 2020. te predloži strategiju integracije Roma za razdoblje nakon 2020. i uključi u nju prijedlog preispitivanja Preporuke Vijeća.
34. Istraži načine da se osigura iskorištavanje cjelokupnog neiskorištenog potencijala mladih nezaposlenih Roma putem politika zapošljavanja usmjerenih na mlade.
35. Nastavi pružati potporu, smjernice i financijska sredstva nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima vlasti, romskom civilnom društvu i drugim odgovarajućim dionicima koji aktivno sudjeluju u integraciji Roma, osobito lokalnim dionicima koji rade izravno s romskim zajednicama, te podupire njihovu izgradnju kapaciteta kako bi se promovao njihov aktivan rad.
36. Promiče dijalog, suradnju i razmjenu djelotvornih praksi među dionicima. među ostalim upotrebom nacionalnih platformi za Rome te Europske platforme za uključivanje Roma.

POZIVA KOMISIJU I DRŽAVE ČLANICE DA, u bliskoj suradnji i u skladu sa svojim nadležnostima

37. Promiču osnaživanje, aktivno uključivanje i potrebno sudjelovanje Roma, osobito mladih Roma, na svim razinama razvoja politike, donošenja odluka i provedbe politike, s posebnim naglaskom na mogućnosti zapošljavanja, kao i obrazovanje.
38. Osiguraju da politike integracije Roma postanu sastavni dio svih odgovarajućih područja politika, među ostalim u kontekstu strategije Europa 2020.

39. Osiguraju da se svi dostupni resursi, uključujući nacionalne fondove i europske strukturne i investicijske fondove, upotrebljavaju djelotvorno, integrirano i komplementarno. Osim toga, olakšaju pristup dostupnim sredstvima za promicanje socijalnog uključivanja marginaliziranih skupina, među ostalim Roma, te povećaju stopu apsorpcije sredstava EU-a u zemljama s najvećim romskim zajednicama, a u skladu s prioritetima utvrđenima u nacionalnim strategijama integracije Roma.
40. Upotrebljavaju dostupna istraživanja i analize Agencije EU-a za temeljna prava kako bi utvrdile pokazatelje za praćenje i izvješćivanje usmjereno na rezultate kojima bi se svim odgovarajućim tijelima pomoglo da osiguraju transparentnu, odgovornu i djelotvornu upotrebu javnih sredstava namijenjenih integraciji Roma.
41. Nastave suradnju u vezi s integracijom Roma s međunarodnim organizacijama i tijelima poput Vijeća Europe.
42. Nastave upotrebljavati postojeće instrumente i mehanizme na razini EU-a, kao što su mreža nacionalnih kontaktnih točaka za Rome, Europska platforma za uključivanje Roma, razmjena najboljih praksi i sustav izvješćivanja uspostavljen u kontekstu Okvira EU-a za nacionalne strategije integracije Roma do 2020. Procijene i, prema potrebi, poboljšaju te instrumente u skladu s nacionalnim okolnostima, u cilju djelotvorne provedbe nacionalnih politika.

Referentni dokumenti

Europsko vijeće: – Zaključci Europskog vijeća (23. i 24. lipnja 2011.) EUCO 23/1/11 REV 1, str 13.

Vijeće – Zaključci Vijeća o Okviru EU-a za nacionalne strategije integracije Roma do 2020. SL C 258, 2.9.2011., str. 6.

– Preporuka Vijeća o djelotvornim mjerama integracije Roma u državama članicama. SL C 378, 24.12.2013., str. 1.

Komisija – Komunikacija pod naslovom „Okvir EU-a za nacionalne strategije integracije Roma do 2020.”. 8727/11.

– Europska komisija – izjava. Dan sjećanja na romske žrtve Holokausta: Izjava prvog potpredsjednika Timmermansa i povjerenice Jourove.

http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-15-5444_en.htm?locale=en

– Komunikacija pod naslovom „Pokretanje javne rasprave o europskom stupu socijalnih prava”. 7276/16.

– Komunikacija pod naslovom „Procjena provedbe Okvira EU-a za nacionalne strategije integracije Roma i Preporuke Vijeća o djelotvornim mjerama integracije Roma u državama članicama – 2016.”. 10800/16 + ADD 1.

Europski parlament: – Izvješće o strategiji EU-a za uključivanje Roma. A7-0043/2011.

– Mišljenje o rodnim aspektima Europskog okvira za nacionalne strategije uključivanja [*sic.*] Roma. 2013/2066(INI). A7-0349/2013.

– Rezolucija od 15. travnja 2015. povodom Međunarodnog dana Roma – rasna netrpeljivost prema Romima u Europi i priznanje na razini EU-a dana sjećanja na genocid nad Romima u Drugom svjetskom ratu. P8_TA(2015)0095.

Ostalo: – Izvješće Europskog instituta za ravnopravnost spolova pod naslovom „Siromaštvo, spol i isprepleteni oblici neravnopravnosti u EU-u: Preispitivanje provedbe područja A: žene i siromaštvo Pekinške platforme za djelovanje (12132/16 ADD 1)”.